

ภาคผนวก ค
บทความที่ได้รับการตีพิมพ์

ISSN 0125-1724

วิศวกรรม

ลาดกระบัง

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

LADKRABANG ENGINEERING JOURNAL

ปีที่ 22 ฉบับที่ 4

ธันวาคม 2548

1.	Self-Organizing Map หลายลำดับชั้นสำหรับการตรวจจับการบุกรุก	1
	สุรพล วจนประดิษฐ์ เอื้อน ปิ่นเงิน	
2.	การจัดกลุ่มโหนดใน Self-Organizing Map โดยใช้เอนติกัลลอริทึม	7
	กลานต์ ศรีกุลนาถ พรเทพ วจนวุฒ ไพฑูรย์ ศรีนิล เอื้อน ปิ่นเงิน	
3.	การวิเคราะห์โครงสร้างการเชื่อมต่อบน IPv6 ภายในองค์กรและการประยุกต์ใช้งาน	13
	สุริยา เจริญชุติถาวร กอบชัย เชนหาญ	
4.	การออกแบบและสร้างหม้อแปลงไฟฟ้าแรงสูงความถี่สูงขนาด 20 kV 2 mA	19
	กิตติพงษ์ ตันมิตร อำนาจ สุขศรี ชัยพร อัดโคตร	
5.	การออกแบบและวิเคราะห์วงจรเรียงกระแสซี/ดีซี 6 พัลส์คอนเวอร์เตอร์ที่มีการปรับปรุงรูปคลื่นแรงดันเอาต์พุตและกระแสอินพุต	25
	สกล กลิ่นหั่น วิจิตร กิณเรศ	
6.	ผลกระทบของน้ำยาเคมี และน้ำ DI ที่มีต่อคุณสมบัติทางไฟฟ้าและแม่เหล็กของหัวอ่าน-เขียนข้อมูล	31
	สมเกียรติ ปรารภ วิสุทธิ ฐิติรุ่งเรือง ลัดดาวัลย์ สุภาดี	
7.	การสังเคราะห์คาร์บอนนาโนทิวป์ด้วยวิธี CVD แบบลดอุณหภูมิที่ความดัน 1 บรรยากาศ โดยใช้แอลกอฮอล์และไนโตรเจนเป็นก๊าซพาหะ	36
	ณชววรรษ กลสิกรุ่งโรจน์ ปฎิคม ศรีชมพล สุธิชัย ชัยสิทธิ์ศักดิ์	
8.	วงจรกำเนิดฟังก์ชันเอ็กซ์โพเนนเชียลทำงานในโหมดกระแสใช้แรงดันต่ำด้วยเทคโนโลยีซีมอส	42
	มนตรี คำเงิน รัฐพล บุญมา กอบชัย เชนหาญ	
9.	วงจรบวกทางเวกเตอร์หลายหน้าที่ด้วยซีมอส	46
	มนตรี คำเงิน คมกฤษ โกมลเจติศิริ กอบชัย เชนหาญ	
10.	ผลกระทบของเครือข่ายที่ใช้ชุดควบคุมหลักสำหรับการควบคุมย่อยเพียงชุดควบคุมเดียวของระบบแรงดันเพื่องใหม่	52
	วิจิตรดี แก้วทองเทียม กอบชัย เชนหาญ	
11.	การวิเคราะห์สมรรถนะของระบบ DS-QPSK CDMA โดยใช้ช่องสัญญาณการจางแบบนาคากามิ	57
	เกรียงวุฒิ จรภักดิ์ กอบชัย เชนหาญ	

การออกแบบและวิเคราะห์วงจรเรียงกระแสเอช/ดีซี 6 พัลส์ คอนเวอร์เตอร์ที่มีการปรับปรุงรูปคลื่นแรงดันเอาต์พุตและ กระแสอินพุต

Design and Analysis of a 6-Pulse Converter with Improved Output Voltage and Input Current Wave-Shapes

นายสกล กลิ่นหรั่ง

วิจิตร กิณเรศ

ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการนำเสนอการออกแบบและวิเคราะห์วงจรเรียงกระแสเอช/ดีซี 6 พัลส์ คอนเวอร์เตอร์ที่มีการปรับปรุงรูปคลื่นแรงดันเอาต์พุตและกระแสอินพุต โดยใช้วงจรเรียงกระแส 3 เฟสที่มีวงจรไทรสเตอร์ช่วย ต่อเข้ากับแทปหม้อแปลงอินเตอร์เฟส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยในการกำจัด ฮาร์โมนิก ของกระแสทางด้านอินพุต และการเพิ่มจำนวนพัลส์ แรงดันทางด้านเอาต์พุต โดยการกำหนดมุมนำกระแสให้กับไทรสเตอร์ ซึ่งในหลักการที่จะนำเสนอจะมีโครงสร้างที่ง่าย ด้วยการใช้อุปกรณ์ไทรสเตอร์ทั้งหมด 8 ตัว และในงานวิจัยยังได้มีการออกแบบการทำงานโดยใช้โปรแกรม MATLAB/SIMULINK เพื่อยืนยันความถูกต้อง การทำงานของวงจรพร้อมด้วยผลการทดลอง

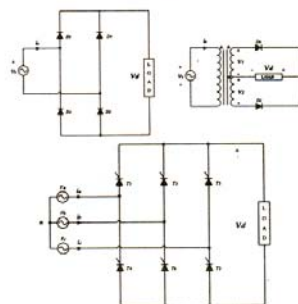
Abstract

This paper presents the design and analysis of a 6-pulse converter with improved output voltages and input current wave-shapes using a conventional three-phase full bridge converter having auxiliary thyristors connected to taps on the interphase transformer. The objective of this study is to multiply the pulse number and eliminate the harmonic input current by controlling the firing angle of thyristors. The proposed structure is simple with 8 thyristors. Designed circuit simulation using MATLAB/SIMULINK is also given in order to verify circuit operations together with experimental results.

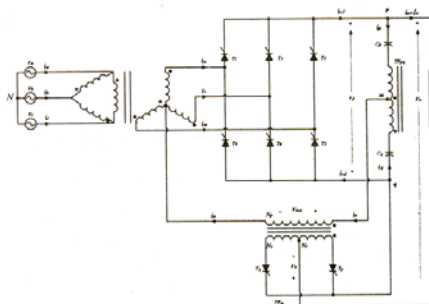
1. บทนำ

ในปัจจุบันนี้การใช้ระบบกำลังไฟฟ้ากระแสตรงได้มีการใช้อย่างแพร่หลาย เพราะมีค่ากำลังงานที่สม่ำเสมอที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามเวลาทำให้มีความสามารถส่งผ่านพลังงานไฟฟ้าสูงสุด เมื่อเทียบกับระบบกำลังไฟฟ้ากระแสสลับ[1] และสามารถนำไปใช้ในอุปกรณ์ไฟฟ้าในโรงงานอุตสาหกรรม เช่นระบบควบคุมมอเตอร์[2] ระบบการควบคุมความร้อน ระบบส่งผ่านพลังงาน(HVDC) เป็นต้น ซึ่งการแปลงระบบไฟฟ้ากระแสสลับ ให้เป็นระบบไฟฟ้ากระแสตรง นั้นมีอยู่หลากหลายวิธีด้วยกัน เช่นวงจรเรียงกระแส 1 เฟสโดยใช้ไดโอดแบบเต็มคลื่น วงจรเรียงกระแส 3 เฟสแบบควบคุมเฟส ดังรูปที่ 1 เป็นต้น ซึ่งวงจรเรียงกระแสเหล่านี้ก่อให้เกิดฮาร์มอนิกปะปนเข้ามา กับกระแสด้านเข้าของวงจร ยกตัวอย่างเช่นวงจรเรียงกระแส 3 เฟส 6 พัลส์คอนเวอร์เตอร์ ที่ใช้อุปกรณ์ไทรสเตอร์เรียงกระแส จะมีกระแสไหลผ่านก็ต่อเมื่อขนาดของแรงดันทางด้านเข้าของวงจรเรียงกระแสมีค่ามากกว่าแรงดันทางด้านออก ส่งผลให้รูปคลื่นของกระแสทางด้านเข้าผิดเพี้ยนไปจากรูปคลื่นไซน์ กระแสฮาร์มอนิกนี้เองจะเข้าไปสร้างปัญหา โดยการเข้าไปรบกวนการทำงานของอุปกรณ์อื่นๆในระบบ และได้มีงานวิจัยอยู่หลายวิธีด้วยกันที่ต้องลดค่าฮาร์มอนิก ทางด้านกระแสอินพุท โดยให้รูปคลื่นใกล้เคียงกับสัญญาณรูปคลื่นไซน์มากที่สุด และลดขนาดริบเบิลของแรงดันทางด้านเอาต์พุท

ดังนั้นในบทความนี้จึงได้นำเสนอ เทคนิคการออกแบบการสร้างและการจำลองระบบ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ ส่วนที่ 1 วงจรเรียงกระแส 3 เฟสแบบเต็มคลื่น ชนิด 6 พัลส์คอนเวอร์เตอร์ เชื่อมต่อกับส่วนที่ 2 วงจรไทรสเตอร์ช่วยโดยใช้หม้อแปลงอินเตอร์เฟส[3]ช่วยในการสวิตช์ซึ่งเพื่อเพิ่มจำนวนพัลส์[4] โดยใช้ไทรสเตอร์(SCR) ทำหน้าที่ควบคุมม่านกระแส จากรูปที่ 2 จะเห็นได้ว่าการออกแบบไม่ซับซ้อนมากนัก และสามารถที่จะลดฮาร์มอนิกทางด้านกระแสอินพุท[4],[5] และช่วยให้การเกิดริบเบิลที่แรงดันเอาต์พุทน้อยลง ในส่วนของหม้อแปลงอินเตอร์เฟส T_{FPQ} จะเป็นตัวดูดซับแรงดันที่แตกต่างระหว่างคอนเวอร์เตอร์ทั้ง 2 ส่วน ที่เกิดอย่างรวดเร็ว

รูปที่ 1 วงจรเรียงกระแส 1 เฟสโดยใช้ไดโอดแบบเต็มคลื่นและวงจรเรียงกระแส 3 เฟสแบบควบคุมเฟส

รูปที่ 2 วงจรคอนเวอร์เตอร์ที่มีการปรับปรุงแรงดันเอาต์พุท และกระแสอินพุท

2. การวิเคราะห์การทำงานของวงจร

จากวงจรรูปที่ 2 แสดงถึงวงจรคอนเวอร์เตอร์ที่มีการปรับปรุงรูปคลื่นแรงดันเอาต์พุท และกระแสอินพุท ซึ่งจะเพิ่มในส่วนที่ 2 คือวงจรไทรสเตอร์ช่วยที่เชื่อมต่ออยู่กับหม้อแปลง T_{FPQ} ซึ่งจะต่อระหว่างแทปของหม้อแปลงอินเตอร์เฟส T_{FPQ} (เพื่อช่วยในการฉีดกระแส i_a) และต่อเข้ากับจุดนิวตรอนของหม้อแปลง 3 เฟส แบบสตาร์ส่วนของแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ V_d จะเพิ่มในส่วนของตัวเก็บประจุ C_p และ C_d เพื่อช่วยในการลดค่าริบเบิล โดยสมมติให้ค่าริบเบิลของแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงมีค่าน้อยและกำหนดให้ C ทั้ง 2 ตัวมีการเก็บประจุมากๆ กระแส i_a ที่มาจากหม้อแปลงอินเตอร์เฟส T_{FPQ} เมื่อไหลเข้าสู่วงจรไทรสเตอร์ช่วยที่เชื่อมต่ออยู่กับหม้อแปลง T_{FPQ} จะสร้างแรงดัน V_m

ทางด้านขดลวดปฐมภูมิ ซึ่งจะมีลักษณะสัญญาณรูปคลื่นแรงดัน V_{mn} เป็นรูปคลื่นแบบฟันเลื่อยจากรูปที่ 4 แรงดัน V_{mn} หาได้จากสมการที่ (1) ขณะที่กระแส i_n จะได้รูปคลื่นสัญญาณสี่เหลี่ยม จากรูปที่ 4 หาได้จากสมการที่ (2) โดยกำหนดมุมนำกระแสของคอนเวอร์เตอร์ทั้ง 2 ส่วน ให้เท่ากับ 30° จากรูปที่ 2 เมื่อมีการทำงานตามวงจรเรียงกระแส 3 เฟส 6 พัลส์คอนเวอร์เตอร์ที่ T_o, T_i นำกระแสทำให้มีกระแส i_{oi} ไหลเข้าจุด p และถูกแบ่งกระแสที่ i_p และ i_o เมื่อ i_o ไหลเข้าทางด้านขั้วบวกของโหลด และไหลออกที่ขั้วลบ โดยจะไหลเข้าทางหม้อแปลงวงจรไตรสเตอร์ช่วยในขณะที่แรงดัน V_{mn} เป็นแรงดันทางด้านบวกก็จะทำให้ T_p นำกระแสและมีกระแสไหลออกจากจุด q และก็จะถูกแบ่งกระแสเป็น i_{oi} และ i_q เพื่อที่จะสร้างสัญญาณพัลส์เพิ่มในทางกลับกันที่ T_p, T_i นำกระแสก็จะมีกระแสไหลออก i_{oi} ไหลเข้าจุด p และถูกแบ่งกระแสที่ i_p เมื่อ i_o ไหลเข้าทางด้านขั้วบวกของโหลดและไหลออกที่ขั้วลบ โดยให้ไหลเข้าทางหม้อแปลงวงจรไตรสเตอร์ช่วยเมื่อแรงดัน V_{mn} เป็นแรงดันทางด้านลบก็จะให้ T_q นำกระแสเพื่อที่จะสร้างพัลส์เพิ่ม ดังนั้นการทำงานของคอนเวอร์เตอร์ในช่วงเวลาต่อไป ก็จะมีลักษณะการทำงานที่เหมือนกัน

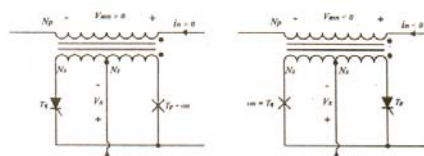
$$V_{mn} = V_m - \frac{V_d}{2} \quad (1)$$

$$i_n = I_o \frac{N_s}{N_p} \quad \text{และ} \quad i_n = -I_o \frac{N_s}{N_p} \quad (2)$$

กำหนดให้ α แทนมุมนำกระแสของคอนเวอร์เตอร์ส่วนที่ 1 และ β_p, β_q แทนมุมนำกระแสของวงจรช่วยไตรสเตอร์คอนเวอร์เตอร์ในส่วนที่ 2 จากรูปที่ 3 ถ้าแรงดัน V_{mn} เป็นบวก ($V_{mn} > 0$) ไตรสเตอร์ T_p จะนำกระแส ส่วน T_q จะหยุดนำกระแส ขณะเดียวกันถ้าแรงดัน V_{mn} เป็นลบ ที่ ($V_{mn} < 0$) ไตรสเตอร์ T_q จะนำกระแส ส่วน T_p จะหยุดนำกระแส

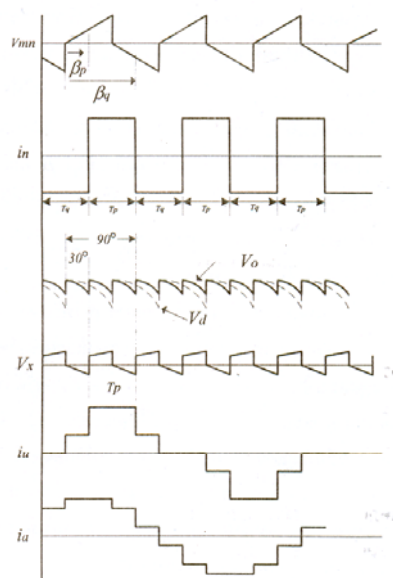
กระแส i_p และ i_q ทางด้านแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงได้จากสมการที่ (3) ส่วนกระแส i_o, i_s, i_n จะเป็นกระแสทางด้านแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับที่หม้อแปลงแบบ

เซลล์/สตาร์ สามารถวิเคราะห์หาค่าของกระแสที่ไหลรวมกับของกระแส i_n ได้จากสมการที่ (4-5)

รูปที่ 3 แสดงการทำงานของไตรสเตอร์ T_p, T_q

$$i_p = i_q = \frac{i_n}{2} \quad (3)$$

รูปที่ 4 รูปคลื่นสัญญาณตามทฤษฎีจากวงจรในรูปที่ 2 โดย การกำหนดมุม $\alpha = 30^\circ$ และ $\beta_p = 30^\circ, \beta_q = 90^\circ$

$$\begin{aligned} i_{ab} &= ai_u + \frac{i_n}{3} \\ i_{bc} &= ai_v + \frac{i_n}{3} \\ i_{ca} &= ai_w + \frac{i_n}{3} \end{aligned} \quad (4)$$

ดังนั้น

$$i_a = i_{ab} - i_{ca} \quad (5)$$

กระแสทางเอาต์พุต i_{o1} และ i_{o2} ที่เชื่อมต่อกันระหว่างคอนเวอร์เตอร์ส่วนที่ 1 และวงจรไทรสเตอร์ช่วย ในส่วนที่ 2 ได้จากสมการที่ (6)

$$\begin{aligned} i_{o1} &= I_o + \frac{i}{2} \\ i_{o2} &= I_o - \frac{i}{2} \end{aligned} \quad (6)$$

กระแสทางด้านอินพุตจะขึ้นอยู่กับการฉีดกระแส i_n และอัตราส่วน a ของหม้อแปลงวงจรไทรสเตอร์ช่วยที่ $a = (N_p/N_s)$ กำหนดที่ 1:1 และที่อัตราส่วน k ของหม้อแปลงอินเตอร์เฟส $k = (N_p/N_u)$ กำหนดที่ 2:1 เมื่อกำหนดให้คอนเวอร์เตอร์ส่วนที่ 1 มุมนำกระแส $\alpha = 30^\circ$ การคิดมุมนำกระแสวงจรไทรสเตอร์ช่วยในส่วนที่ 2 ที่มุม β_p และ β_q จะได้ว่า $\beta_p = \alpha$ และ $\beta_q = \alpha + 60^\circ$ ดังนั้นจากรูปที่ 4 ที่ $\beta_p = 30^\circ$ และ $\beta_q = 90^\circ$ ในส่วนของแรงดัน V_d เท่ากับการทำงานแบบ 6 พัลส์คอนเวอร์เตอร์

แรงดัน V_x เป็นแรงดันที่ตกคร่อมไทรสเตอร์ T_p , T_q ส่วนแรงดันทางด้านเอาต์พุต V_o จะถูกเพิ่มแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงเป็น 2 เท่าของแรงดัน V_d จะสังเกตได้ว่ารูปคลื่นสัญญาณของแรงดันเอาต์พุตมีลักษณะเป็น 12 พัลส์ และรูปคลื่นสัญญาณกระแสอินพุต จะมีลักษณะเข้าใกล้ไซน์ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการทำงานจะมีลักษณะเป็น 12 พัลส์คอนเวอร์เตอร์ซึ่งแสดงอยู่ในรูปที่ 4 ดังนั้นที่แรงดันของ V_o และ V_x จะหาได้จากสมการที่ (7-9)

$$V_o = V_d + V_x \quad (7)$$

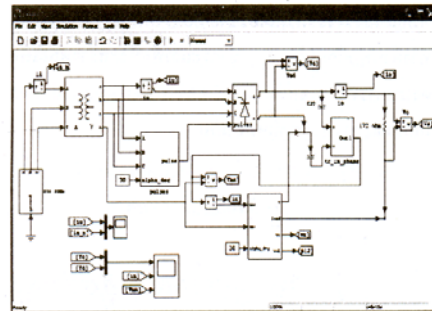
$$T_p \text{ ทำงาน แรงดัน } V_x \text{ เท่ากับ } V_x = V_{ms} \frac{N_s}{N_p} \quad (8)$$

$$T_q \text{ ทำงาน แรงดัน } V_x \text{ เท่ากับ } V_x = -V_{ms} \frac{N_s}{N_p} \quad (9)$$

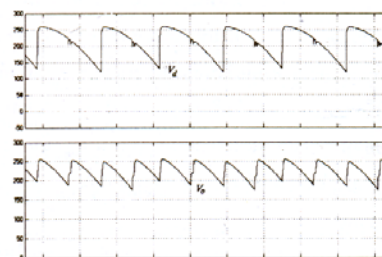
3. ผลการทดลอง

3.1 การจำลองด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

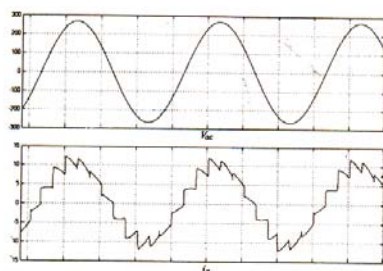
ทำการศึกษาการทำงานของระบบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อที่ในการทดสอบระบบจริงจะไม่เกิดปัญหาดังระบบ และทำการเปรียบเทียบดูความแตกต่างระหว่างการทำงานของระบบทดลองจริง กับ การจำลองระบบ เพื่อดูลักษณะของสัญญาณ โดยนำวงจรเรียงกระแส 3 เฟส 6 พัลส์คอนเวอร์เตอร์แบบที่มีการควบคุมแรงดันเฟสในโครงสร้างรูปที่ 1 เพื่อนำมาทำการปรับปรุงรูปคลื่นสัญญาณแรงดันเอาต์พุตและกระแสอินพุต ตามโครงสร้างในรูปที่ 2 วงจรคอนเวอร์เตอร์มีการปรับปรุงรูปคลื่นสัญญาณ เริ่มจากการจำลองระบบด้วยโปรแกรม MATLAB/SIMULINK จากรูปที่ 5 ได้กำหนดค่าพารามิเตอร์ $V_{LL} = 190V$, $R = 243 \Omega$, $a = 1:1$, $k = 2:1$, C_p และ $C_q = 2200 \mu F$, $\alpha = 30^\circ$, $\beta_p = 30^\circ$ และ $\beta_q = 90^\circ$

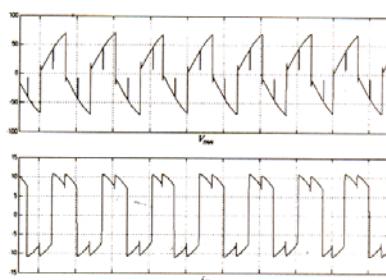
รูปที่ 5 การจำลองระบบด้วยโปรแกรม MATLAB/SIMULINK

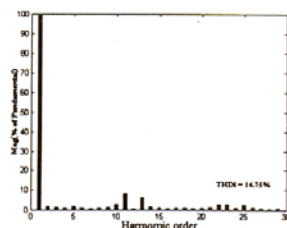
รูปที่ 6 รูปคลื่นสัญญาณ V_o , i_a ที่ได้จากการจำลอง

รูปที่ 7 รูปคลื่นสัญญาณแรงดันอินพุต V_{ac} และ กระแสอินพุต i_a ที่ (i_a : 0.1A/div)

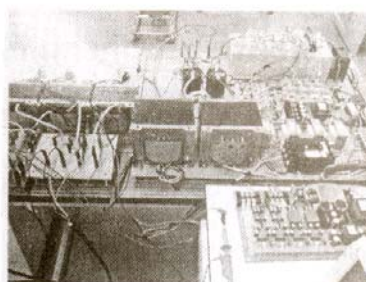
รูปที่ 8 รูปคลื่นสัญญาณ V_m , i_a ที่ (i_a : 0.1A/div)

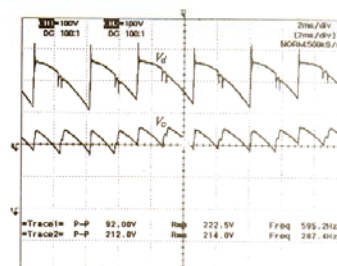
รูปที่ 9 สเปกตรัมของกระแส i_a ที่ THDi = 14.75%

3.2 การทดสอบกับเครื่องต้นแบบ

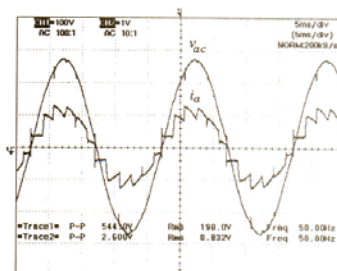
การทดสอบเครื่องต้นแบบของวงจรเรียงกระแส 3 เฟส 6 พัลส์คอนเวอร์เตอร์ที่มีการปรับปรุงรูปคลื่นสัญญาณแรงดันเอาต์พุตและกระแสอินพุต ได้แสดงอยู่ในรูปที่ 10 ได้กำหนดค่าพารามิเตอร์ $V_{LL} = 190V$, $a = 1:1$, $k = 2:1$, C_p และ $C_q = 2200 \mu F$, $\alpha = 30^\circ$, $\beta_p = 30^\circ$ และ $\beta_q = 90^\circ$

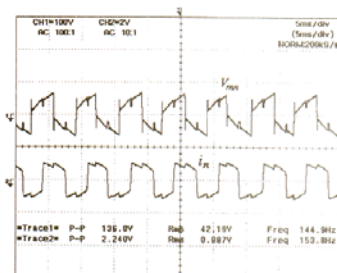
รูปที่ 10 เครื่องต้นแบบ ที่มีการปรับปรุงแรงดันและกระแส

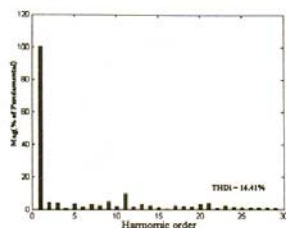
รูปที่ 11 รูปคลื่นสัญญาณ V_o , i_o ที่ได้จากาททดลอง

รูปที่ 12 รูปคลื่นสัญญาณ V_o , i_o ที่ได้จากาททดลอง

รูปที่ 13 รูปคลื่นสัญญาณ V_m , i_m ที่ได้จากาททดลอง

รูปที่ 14 สเปกตรัมของกระแส i_u ที่ THDi = 16.41%

4. ผลการทดลอง

ในบทความได้นำเสนอวงจรคอนเวอร์เตอร์ที่มีการปรับปรุงรูปคลื่นแรงดันเอาต์พุต และกระแสอินพุต โดยมีวงจรไทรสเตอร์ช่วยจากการจำลองระบบ ในรูปที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบถึงแรงดัน V_u ที่การทำงาน 6 พัลส์คอนเวอร์เตอร์แบบดั้งเดิม เมื่อทำการปรับปรุงใหม่แรงดัน V_u ที่ได้รูปคลื่นสัญญาณจะมีลักษณะเป็นแบบ 12 พัลส์คอนเวอร์เตอร์ ส่วนกระแส i_u จะมีลักษณะรูปคลื่นสัญญาณเข้าใกล้ไซน์ดูได้จากรูปที่ 7 ส่วนในรูปที่ 8 แสดงถึงเมื่อกระแส i_u ถูกฉีดเข้าไปที่หม้อแปลง T_{pm} ทางด้านปฐมภูมิและจะเกิดสัญญาณแรงดัน V_{sm} ขึ้นเพื่อนำไปควบคุมการทำงานของวงจรไทรสเตอร์ช่วย ในรูปที่ 9 แสดงถึงสเปกตรัมของกระแส i_u ที่ฮาร์มอนิกลำดับ 5th, 7th ลดลง โดยมีค่า THDi = 14.75% และส่วนของการทดสอบเครื่องต้นแบบ จากรูปที่ (11-13) แสดงรูปคลื่นสัญญาณที่ได้จากการทดลองจริง จะเห็นว่าสัญญาณที่ได้จะเหมือนกับการจำลองระบบ แต่มีลักษณะของสัญญาณที่ไม่เรียบมากนักจึงทำให้ฮาร์มอนิกอันดับ 5th, 7th สูงกว่าการจำลองระบบเล็กน้อยที่สเปกตรัมของกระแส i_u ค่า THDi = 16.41% ดูได้จากรูปที่ 14 จากผลการทดลองทั้ง 2 ระบบจะเห็นว่ารูปคลื่นสัญญาณที่ได้จะสอดคล้องตามทฤษฎี

5. บทสรุป

ที่แรงดันด้านเอาต์พุต V_u จะได้แรงดันพัลส์เป็นสองเท่าของแรงดัน V_d และกระแสที่แหล่งจ่าย i_u พบว่าวงจรเรียงกระแส 3 เฟส 6 พัลส์คอนเวอร์เตอร์ ที่มีการปรับปรุงกระแสที่แหล่งจ่าย i_u จะมีลักษณะใกล้เคียงรูปคลื่นไซน์ มากกว่า 6 พัลส์คอนเวอร์เตอร์ ซึ่งเป็นผลให้ฮาร์มอนิก

ลำดับ 5th, 7th ลดลงและจากการวิเคราะห์สัญญาณ V_u , i_u จะเห็นได้ว่า การทำงานของวงจรที่มีการปรับปรุงใหม่จะมีลักษณะคล้ายกับการทำงานที่ 12 พัลส์คอนเวอร์เตอร์แบบดั้งเดิม และเมื่อนำมาเทียบกับ 12 พัลส์คอนเวอร์เตอร์ที่ใช้ไทรสเตอร์ถึง 12 ตัวนั้นจะมีความยุ่งยากทางด้านหม้อแปลงแหล่งจ่าย ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้หม้อแปลง 3 เฟส 2 ชุดที่มีการเลื่อนเฟสระหว่างกันแต่ด้วยเทคนิคนี้สามารถที่จะช่วยลดปัญหานี้ได้ และนอกจากนี้ยังสามารถลดอุปกรณ์ไทรสเตอร์ลงได้และทำงานได้จริง โดยมีผลสอดคล้องกันกับการจำลองระบบและเป็นไปตามทฤษฎี

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] J.Arrillaga and M. Villablanca, "24-Pulse HVDC conversion," *Proc. Inst. Elect. Eng.*, pt. C, Vol. 138, no. 1, pp. 57-64, Jan. 1991.
- [2] S.Choi, B. Lee, and P. Enjeti, "New 24-pulse diode rectifier systems for utility interface of high-power ac motor drives," *IEEE Trans. Ind. Applicat.*, vol. 33, pp.531-541, Mar./Apr. 1997.
- [3] D. J. Perreault and J. G. Kassakian, "Effects of firing of angle imbalance on 12-pulse rectifiers with interphase transformers," *IEEE Trans. Power Electron.*, vol. 10, pp. 257-262, May 1995.
- [4] J.Arrillaga, "Pulse multiplication in parallel converters by multitap control of interphase reactor," *IEE Proc.* Vol. 139, No. 1, Jan. 1992.
- [5] S.Miyairi et al., "New method for reducing harmonic involved input and output of rectifier with interphase transformer," *IEEE Trans. Ind. Applicat.*, vol. IA-22, pp.790-797, Sept./Oct. 1986.